

Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit d.d. 11 februari 2019, nr. 19041871, houdende tijdelijke vrijstelling op grond van artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden ter bescherming van de teelt van graszaad tegen ereprijs, akkerviooltje en dovenetels. (Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de teelt van graszaad tegen ereprijs, akkerviooltje en dovenetels, 2019)

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

Handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelet op artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309);

BESLUIT:

Artikel 1

Tijdelijke vrijstelling als bedoeld in artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 wordt verleend voor het gebruik van Fox 480 SC (bifenox 480 g/L) ter bescherming van de teelt van graszaad tegen ereprijs (*Veronica*), akkerviooltje (*Viola*) en dovenetels (*Lamium* spp.).

Artikel 2

De vrijstelling is slechts van toepassing indien de gebruiksvoorschriften in de bijlage bij dit besluit worden nageleefd.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op 1 maart 2019 en vervalt op 30 april 2019.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de teelt van graszaad tegen ereprijs, akkerviooltje en dovenetels, 2019.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
M.J.B.M. Weijtens
Wvd. directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na dagtekening van dit besluit digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via 'mijn.rvo.nl'. Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van dit besluit mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van dit besluit mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen over uw bezwaarschrift, kijk dan op de website: mijn.rvo.nl. of bel: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

BIJLAGE: WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT FOX 480 SC (TOELATINGSNUMMER 15193)

WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT

Het middel is tijdelijk toegelaten uitsluitend als onkruidbestrijdingsmiddel voor het professionele gebruik in de volgende toepassingsgebieden (volgens Definitielijst toepassingsgebieden versie 2.1 Ctgb juni 2015) onder de hierna vermelde toepassingsvoorwaarden.

Toepassingsgebied	Type toepassing	Te bestrijden organisme	Dosering* middel per toepassing	Maximaal aantal toepassingen per 12 maanden
Graszaadteelt	Na opkomst	ereprijs, akkerviooltje en dovenetels	0,65 l/ha	1

* Verlaging van de dosering is toegestaan, maar van het maximaal aantal toepassingen en andere toepassingsvoorwaarden mag niet worden afgeweken. Werkzaamheid is vastgesteld voor de genoemde dosering per toepassing en niet voor verlaagde doseringen.

Overige toepassingsvoorwaarden

Dit middel toepassen van het 3-bladstadium (BBCH 13) tot uitstoeling (BBCH29).

Beschermende handschoenen dragen tijdens mengen/laden.

Binnen 3 maanden na toepassing van het middel mag geen beweiding worden toegepast en mag het gewas niet vervoederd worden.

Om in het water levende organismen en niet tot de doelsoorten behorende geleedpotigen/ insecten en planten te beschermen is toepassing uitsluitend toegestaan wanneer gebruik wordt gemaakt van minimaal 75% driftreducerende spuitdoppen in combinatie met een kantdop.

TOELICHTING

1 Algemeen

Artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en nr. 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309) (hierna: Verordening (EG) nr. 1107/2009) en artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) maken het mogelijk in bijzondere omstandigheden tijdelijke vrijstelling te verlenen van het verbod om een niet toegelaten gewasbeschermingsmiddel binnen Nederland te brengen, op de markt te brengen, voorhanden te hebben of te gebruiken.

Tijdelijke vrijstelling kan worden verleend als een maatregel nodig blijkt voor een gecontroleerd en beperkt gebruik ter beheersing van een noodsituatie die op geen enkele andere redelijke manier te bestrijden is.

2 Adviezen

2.1 Noodsituatie

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van een noodsituatie.

Gevaar

Onvoldoende bestrijding van ereprijs, akkerviooltje en dovenetels geeft kwantitatieve schade als gevolg van concurrentie van het onkruid met het gewas, waardoor de graszaadopbrengst lager kan worden. De kwantitatieve waarde wordt geschat op 20–25% van de financiële opbrengst.

Daarnaast treedt kwalitatieve schade op, als gevolg van vermenging van het graszaad met onkruidzaden. Onkruidzaden worden in een partij graszaad niet getolereerd en de zaden van ereprijs, akkerviooltje en dovenetels zijn lastig uitschoonbaar. Door kwaliteitsachteruitgang, zal de export schade oplopen. Tenminste 80% van het in Nederland geproduceerde graszaad wordt geëxporteerd.

Alternatieven

Niet-chemisch

Preventieve maatregelen zoals het kiezen van percelen met een lage onkruiddruk en het aanleggen van een 'vals' zaaibed zijn niet afdoende of niet uitvoerbaar.

Mechanische onkruidbestrijding is om diverse redenen nauwelijks toepasbaar of werkt niet afdoende (schade aan gewas, bodemvochtigheid, slechte rijfbaarheid, rijfstand gewas en wanneer een dekvrucht aanwezig is, mag deze niet beschadigd worden).

Chemisch

In de graszaadteelt zijn, tegen eenjarige breedbladige onkruiden, middelen toegelaten op basis van iodosulforon-methyl-natrium, ethofumesaat, bentazon, chloorprofam, clopyralid, florasulam, fluroxypyr, mesotrion, glyfosaat en isoxaben of combinaties hiervan. Middelen op basis van glufosinaat-ammonium zijn vervallen, maar hebben wel een opgebruiktermijn tot 31-1-2020 en zijn het komende teeltseizoen dus wel beschikbaar. Van de beschikbare middelen hebben de middelen op basis van iodosulforon-methyl-natrium, glufosinaat-ammonium, glyfosaat en isoxaben een werking tegen ereprijs, akkerviooltje en dovenetels.

Middelen op basis van glufosinaat-ammonium en glyfosaat zijn niet-selectief en mogen daarom alleen plekgewijs toegepast worden. Daarmee vormen ze geen goed alternatief.

Het middel op basis van iodosulforon-methyl-natrium is alleen toegelaten in zwenk-, beemd- en struisgrassen. De inzet in deze gewassen is beperkt, omdat het niet ingezet kan worden wanneer erwten de dekvrucht vormen en daarnaast kan dit middel schade veroorzaken in rietzwenkgras. In Engels raaigras, veruit de grootste graszaadteelt, mag dit middel niet worden toegepast.

Het middel op basis van isoxaben is toegelaten in o.a. zwenk- en beemdgrassen, maar niet in Engels raaigras. Het is een bodemherbicide, dat effectief is tegen kiemend onkruid, waaronder ereprijs, dovenetel en akkerviooltje. Het werkt niet afdoende tegen gevestigde onkruiden. Het is niet toegestaan om dit middel in de dekvruchten vlas en erwten toe te passen.

Hoewel in de zaadteelt van zwenk- en beemdgrassen middelen beschikbaar zijn op basis van twee werkzame stoffen, zijn beide middelen beperkt inzetbaar vanwege risico op schade in het gewas en omdat ze niet in alle gangbare dekvruchten zijn toegelaten. Met de toepassing van de beschikbare middelen kunnen ereprijs, akkerviooltje en dovenetels in de graszaadteelt niet afdoende bestreden worden. Middelen kunnen ereprijs, akkerviooltje en dovenetels in de graszaadteelt niet afdoende bestreden worden.

Bijzondere omstandigheden

Tot 1 september 2014 was een middel op basis van mecoprop-p en bifenox beschikbaar in de teelt van graszaad en graszoden. Het middel is sinds september 2014 vervallen vanwege risico voor zoogdieren en had een opgebruiktermijn tot 1 september 2015.

De toelatinghouder en sector leveren inspanningen om te komen tot een toelating. Er is perspectief voor de toelating van Fox 480 SC in de teelt van graszaad waardoor een kortstondig noodverband gerechtvaardigd is.

Conclusie

De NVWA komt tot volgende conclusies:

- Een landbouwtechnisch doelmatige teelt van graszaad in Nederland wordt bedreigd door onvoldoende mogelijkheden voor de bestrijding van ereprijs, akkerviooltje en dovenetels.
- Een landbouwtechnisch doelmatige teelt van graszaad is met het beschikbare pakket aan middelen en maatregelen niet mogelijk.
- Er is perspectief voor de toelating van een middel op basis van bifenox in de teelt van graszaad waardoor een kortstondig noodverband gerechtvaardigd is.

De tijdelijke vrijstelling van Fox 480 SC voor het bestrijden van ereprijs, akkerviooltje en dovenetels in de teelt van graszaad voldoet aan de criteria voor een noodsituatie.

2.2 Risicobeoordeling

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van aanvaardbare risico's.

Humane toxiciteit

Voldoet aan de eisen indien handschoenen gedragen worden door de toepasser tijdens mengen/laden.

Volksgesondheid

Voldoet aan de eisen met inachtneming van de volgende restrictiezin voor het gebruik in de graszaadteelt:

Binnen 3 maanden na toepassing van het middel mag geen beweiding worden toegepast en mag het gewas niet vervoederd worden.

Gedrag in het milieu

Voldoet aan de eisen.

Ecotoxiciteit

Voldoet aan de eisen met inachtneming van de volgende restrictiezin voor het gebruik in de graszaadteelt:

Om in het water levende organismen en niet tot de doelsoorten behorende geleedpotigen/ insecten en planten te beschermen is toepassing uitsluitend toegestaan wanneer gebruik wordt gemaakt van minimaal 75% driftreducerende spuitdoppen in combinatie met een kantdop.

Conclusie

De beoordeling is positief met inachtneming van risicoreducerende maatregelen en restrictiezinnen voor het gebruik in de teelt van graszaad.

Advies

Het College adviseert een vrijstelling ex artikel 38 Wgb van het gewasbeschermingsmiddel Fox 480 SC in de teelt van graszaad te verlenen onder vermelding van de volgende risicoreducerende maatregelen / restrictiezinnen:

Beschermende handschoenen dragen tijdens mengen/laden.

Binnen 3 maanden na toepassing van het middel mag geen beweiding worden toegepast en mag het gewas niet vervoederd worden.

Om in het water levende organismen en niet tot de doelsoorten behorende geledpotigen/ insecten en planten te beschermen is toepassing uitsluitend toegestaan wanneer gebruik wordt gemaakt van minimaal 75% driftreducerende spuitdoppen in combinatie met een kantdop.

3 Overwegingen

Een hernieuwde tijdelijke vrijstelling van het gewasbeschermingsmiddel Fox 480 SC is gewenst, omdat zonder deze vrijstelling de teelt van graszaad op geen enkele andere redelijke wijze te beschermen is tegen ereprijs, akkerviooltje en dovenetels. Hierdoor wordt de doelmatige teelt van graszaad bedreigd. Belanghebbenden spannen zich in om op korte termijn te beschikken over een regulier toegelaten gewasbeschermingsmiddel op basis van bifenox.

In het Wettelijk Gebruiksvoorschrift (zie bijlage bij dit besluit) zijn de risico reducerende maatregelen overgenomen die door het Ctgb zijn voorgesteld.

Vrijstelling voor de toepassing van Fox 480 SC in teelt van graszaad werd eerder verleend:

- 12 februari 2016, Staatscourant 12 februari 2016, nr. 16015816;
- 3 maart 2017, Staatscourant 8 maart 2017, nr. 13297;
- 23 februari 2018, Staatscourant 2 maart 2018, nr. 11761;

4 Besluit

De adviezen van de NVWA en het Ctgb overnemend, heb ik in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, besloten om op grond van artikel 38 van de Wgb tijdelijke vrijstelling te verlenen voor het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel Fox 480 SC ter bescherming van de teelt van graszaad tegen ereprijs, akkerviooltje en dovenetels.

Dit besluit treedt in werking op 1 maart 2019 en vervalt op 30 april 2019.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
M.J.B.M. Weijtens
Wvd. directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*